

Malá šestnáctka

Nevstoupíš do stejné řeky dvakrát... praví jedno moudré úsloví a zřejmě každý z nás alespoň jednou na sobě samém zakusil, že je pravdivé, a přemoci ho, téměř nemožné. Je ale jedna situace ještě svízelnější, ještě obtížnější, a totiž, když do té řeky vstoupit musíte!

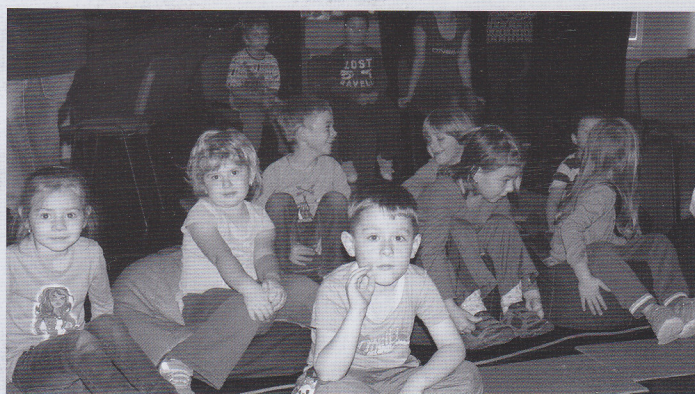
No ale, abych to osvětlil. Nepatřím k těm – možná bohužel – kteří, coby porotce či lektor absolvují amatérský filmový festival, hned sedají za tepla k počítači, a vyplodí nějaký písemný záznam, tak zvaně z první ruky; ne tak já, vždy si dávám trochu načas, vše si nechám znovu projít hlavou, protože se mi již párkrát stalo, že soudy, které jsem vypustil bezprostředně, se mi jako bumerang vrátily, lehce mně vyčinily a můj názor se změnil. Není to opatrnost, ale snaha o co nejpochtivější posudek, okořeněný specifikou mého pohledu. No a tak se stalo, že když jsem článek o Malé šestnáctce – rozuměj Malý Filmový Festival Mladé Tvorby – zhruba po měsíci dokončil, v počítači mi pojednou žbluňklo, obraz se smrskl asi na pohlednici, ikony se shrkly na levou stranu a nešlo přes ně nic otevřít. Když jsem v dokumentech našel jakýkoliv text, tak byl nečitelný, složený z různých divných písmen a hieroglyfů. To víte, že ve mně hrklo a ruče jsem počítač uvedl do „předchozího nastavení“, což mělo za následek, že obraz se skutečně zvětšil na celou plochu, ale s tím, že ikony byly obrovské, lehce rozmazané, kurzor byl dvoucentimetrový, jako se stávalo, když běžely počítače v takzvaném nouzovém režimu!

Teď to trošku zjednoduším: následovala oprava, ztráta písemných dokumentů, ujištění, že na to mají grif, ať se nebojím, poté omluva, že to nešlo, a to trvalo zhruba od 28. 11. do devátého ledna, kdy mi počítač vrátili, pak při aktualizacích znovu obraz formátu pohlednice a znovu opravná a nová prodleva.

Zkrátka, v neděli jsem opětně shlédl film o Malé šestnáctce, včera jsem si zesumíroval co a jak, no a dnes jsem poznovu vstoupil do té výše zmiňované řeky – jelikož si při psaní článků nedělám písemné podklady, ale píší to rovnou na klávesnici, je tudíž jasné že nemám ze své již vyprázdňené mozkovny co čerpat – což značí, že jsem na úplném začátku, prakticky mám vodu někde pod kotníky. Ach jo! Avšak dosti lamentací! Nádech, výdech a jdeme na to!

Malý filmový festival mladé tvorby, zkráceně zvaný Malá šestnáctka, se konal v říjnu roku 2017 již po dvanácté a tentokrát již absolutně pod ochrannými křídly studia Lávka, potažmo v laskavé náručí Mirka Obrátla a jeho oveček ve Středisku volného času LEGATO v Brně-Kohoutovicích. Akce je již tradičně třídní, kdy prvé dva dny jsou věnovány natáčení filmů v rámci Filmové dílny a sobotu pak zaplní festivalová soutěžní přehlídka krátkých hraných filmů, se kterými se mladí autoři ucházejí o přízeň odborné poroty a hojného diváctva.

Ačkoliv je libreto tohoto filmařského setkání léty ověřeno a stabilní, vždy se najde něco nového, co program Malé šestnáctky sympaticky obohatí. Tentokrát to byl David Schöbl se svou přednáškou o stále oblíbenější a celosvětově rozšířené akci, dávající filmovým kolektivům platformu pro zviditelnění a slávu nejen doma, ale i za hranicemi.

Co však pokaždé na Malé šestnáctce nechybí, je projekce pro mateřské školy, a to jak v Legátu, tak i v Labyrintu v Bohunicích, kde se Malá šestnáctka odehrávala dříve.

Začíná se filmovým seminářem, který byl tentokrát věnován studentskému filmu. Jednak proto, že spousta přítomných adeptů filmového kumštu, má do některé filmové školy nakročeno, ale hlavně šlo o to, poukázat na rozdíly, které amatérskou a studentskou tvorbu rozdělují. A dlužno hned říci, že v oblasti námětů, scénářů a filmového vidění, valného rozdílu není. Ba naopak. Odlišné jsou hlavně ty vnější stránky filmování. Škola může zajistit ateliér, neoptimalnější lokace, interiéry, má prostředky na to, zapůjčit kostýmy, rekvizity, zaslouhovovat i renomované herce a hlavně, štáby na jednotlivých filmech jsou rozhodně početnější a specializovanější, o čemž si může amatérský filmař nechat jen zdát. A to nemluvíme o odborném vedení, které je v každé profesi studentského filmu vždy po ruce.

Dalším krokem Filmové dílny je natočení krátkého hraného příběhu, čemuž samozřejmě předchází vytvoření filmových miništábů ze zúčastněných adeptů filmu, následuje kvapná hlasitá domluva na námětech a rychlá jejich rozvaha co z toho vybrat a natočit, kde to točit a kdo co bude dělat, a spuštěn je, byť lehce hektický, ale krásný a nadějeplný filmový koncert v trvání pouhých 24 hodin!

Po půldenním klopotném filmování přichází večerní zklidnění naplněné projekcí zbývajících studentských filmů a poté přichází zajímavé seznámení se s filmovou akcí, která celosvětově strmě kulminuje a jejím propagátorem, organizátorem a aktivním účastníkem je David Schöbl. Akce nese název 48 Hour Film Project, plus město uskutečnění; v tomto případě tedy: 48 Hour Film Project Brno. (Na internetu naleznete podrobnosti na stránce <http://www.48hfpbrno.cz/>)

Miništáby vznikly čtyři a i v pátek se ještě pilně filmovalo, obrazově cizelovalo, někde se již rozjížděla postprodukce, prostě, finišovalo se ve všech štábech tak, aby definitivní verze jejich filmečků mohly být večer promítnuty a zhodnoceny před veškerým osazenstvem Filmové dílny. Když se tak stalo a projekce skončila, prošly filmy odborným i laickým rozbořením a nejednou i autorským upřesněním, co tím chtěl vlastně básník říci. Sympatické a velmi upřímné byly postřehy a hodnocení od samotných mladých filmařů, a to nejen při obraně svého díla, ale i v kritice či v pochvalě filmů vzešlých z miništábů, mohu-li to tak nazvat, konkurenčních.

SKOČ NA SKEČ, tak se nazývá film tří autorek a jednoho kameramana, vystupujících pod názvem Kolektiv Lenoši. Což o to, nelenošili, byli pilní, ale i po několikátém zhlédnutí tohoto filmu, nejsem z něho moc moudrý; je tu snaha o světáctví, lehce nejapný humor, protimluv, kontrast. Nějakou dějovou linii těžko rozšifrovat; opravdu, jako by byl film sestaven z kratičkých skečů, nekladouc si vysoké cíle a vědomě rezignující na celkovou výpověďní hodnotu.

STAROBRNO, milý, úsměvný filmeček – reklama, vypráví o kouzelných zážitcích, které, bez lahváče Starobrno v ruce, těžko kdy zažijete. Takový je film autorky Natali Bublové.

Film mladých, ale naděje slibujících autorů, Jaroslavy Jefimové a Adama Böhma, **PLAVÉ VLASY,** je vkusně a promyšleně natočený příběh vycházející ze slovní hříčky, kdy plavé, zde znamená přeneseně splavené nebo polité, mokré vlasy.

OBCHODNÍ ŘEŠENÍ. Skvělý námět od Amélie Tagu a dobře režijně ukořícovaný Patrikem Polákem s neméně skvělým hereckým partem Adama Böhma! Paráda! Byznysmen chce vytvořit takovou promyšlenou konstrukci řetězců a sítě supermarketů, do něhož zákazník vkročí a pak již jen vchází a vychází z marketu do marketu a všude utrácí. Drobné postesknutí na to, co bylo řečeno v úvodu o možnostech práce na studentských projektech. Jak by tento film byl povýšen, kdyby byl ateliér s dokonalou kulisou byznysmenovy kanceláře a vším tím, co k tomu patří! No nic, sice škoda, ale celkově skvělá práce!

Společenským večerem s chlebičky, jednohubkami či nepřebornými dílky pizz, a kofolou pro omladinu a moravským vínkem pro dospělé osazenstvo, a za kolektivního souznění napříč několika generacemi přítomných fandů a milovníků filmu, Filmová dílna příjemně završena byla.

Sobota, také již tradičně, je soutěžní a o ceny si to rozdalo 22 filmů, z nichž nejdny spatřily světlo světa na některé z předchozích Filmových dílen Malé šestnáctky. Projekci tvořily tři bloky a námětový rozptyl byl velmi různorodý a i v samotných filmech se mísilo dobré s méně podařeným.

V prvním projekčním bloku určitě vysoko bodoval, cenami již ověřený film **POZOR LÁSKA!** autorského triumvirátu Denis Kučera, Matyáš Polák, Patrik Polák, z nichž ten poslední jmenovaný je podepsán jako režisér.

Neméně zdatně tomuto filmu sekundoval lehce absurdní, příjemně „ukecaný“, ale na děj a výraznou pointu spíše skoupý film **HOVOREM KE ZDI,** Denise Kučery a Matyáše Poláka.

Příjemným překvapením byla účast noviců filmové soutěže, Jaroslavy Jefimové a Adama Böhma. Zatímco film mladé autorky ještě selhává v dramaturgickém uchopení látky a realizačním důrazu, nese již v sobě zárodečné stopy nadějných filmařky, tak film Adama Böhma **STROJ** překvapuje chytrostí nápadu a suverénností realizace, obvyklejší spíše u již soutěžemi „protřelejších“ autorů. Samotný obsah filmu popisuje vytvoření složitého počítačového systému, kterým chce vynálezce – zjednodušeně řečeno – ochránit dobro a potrestat zlo, ale přerafinovanost a předokonalost systému dopadne na vynálezce samotného.

V příjemné nadsázce a s humorem se odvíjí děj filmu **PŘEMYSL VRTULKA: NIKDY NELÍBEJ, NIKDY!** autora Daniela Kupsy. Na jedné straně Zlosyn, který s každým polibkem od dívek nabývá svou moc nad nimi, a na druhé straně Páchač dobra, jehož jediný polibek na ústa Zlosyna, jeho moc zruší. Vtipné, hravé, příjemné.

No a pak tu byly fragmenty z jednotlivých filmů, které potěšily – krásné detailní záběry ve filmu **UKRADNUTÁ,** či klopotný výpočet procent z výkupného ve filmu **TRANSPORT KRABICE S KOZLEM.**

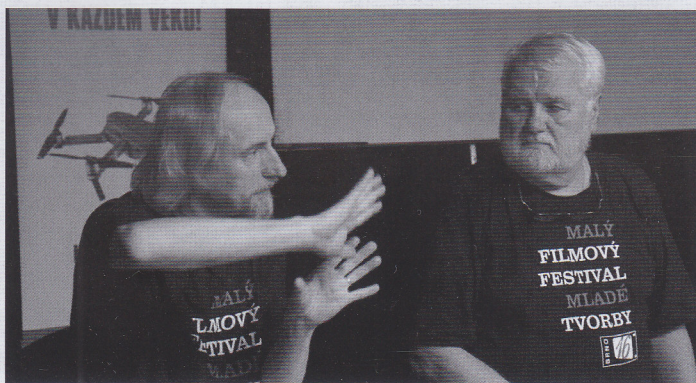
Jan Rajmont ve svém filmu **VOID,** sází na chmurnou atmosféru a náladu, která, po zemřelé dívce truchlícího mládence, žene do přírody v zoufalé snaze ji opět spatřit. Těžké, neveselé téma, výrazně se odlišující od ostatních filmů prvního bloku.

Černobíle nasnímaný film **SUPERMARKET,** který načal blok druhý, a který je v podkladech přisuzován Tadeáši Topinkovi, ale na titulcích je režisérem označen Jakub Kala, mně přijde, jako názorná ukázka toho, čemu se váže úsloví o lejnu (pardon) a biči. Jak nádherně, s vtipem a suverénní nadsázkou je tady vytvořena iluze zbožím přetékajícího marketu, je skvělá, skvělá, skvělá! Úplnou spokojenost kalí zbytečná černá mezi záběry, nedobré využití ruchů a častá neostrost. Ale za výpravu dávám jedničku.

Plodný a experimentující Martin Opršal soutěžil s filmem **KLOBOUČNÍK V DOMĚ STRAŠIDEL,** v němž si jako by vyzkoušel možnosti klíčování a interakce lidského herce s animovanými figurami, zúročil své hledání v kouzelné pohádce **ABY TĚ ČERT VZAL!** Byť miniaturní, ale chytrá hříčka spojující dva světy, ten virtuální v loutkovém divadélku a ten lidský, reálný, což dohromady značí: divácky vděčný.

Děj filmu Michala Kubíka **ZÁMECKÉ TAJEMSTVÍ,** je zasazen do prostor Blanenského zámku, kde se odehraje průnik věků, které na své kůži zažije mladík, když se octne v době o několik století dřív. Je to živé, má to spád, ale přec jen se nemohu zbavit dojmu, že by se z toho dalo vytěžit víc.

Nestává se často, a troufnu si říct, že jsem to ještě nezažil, aby porota vytkla filmu, že není delší!! Ale stalo se. Mladický autor Martin Karvaš natočil svůj první film **VETŘELCI V PRUŠÁNKÁCH,** jako jednoduchou jednohubku – dva kluci vylézající ze stanu, kde zřejmě strávili noc, se slastně protahují v ranním sluníčku, kdy tu spatří na obloze kosmický koráb. Ten na ně hrozivě zabliká a kluci v panice mizí opět

ve stanu. Nic víc, nic míň. Ani herecky to něje bohvyččo, ale shoda, že je to takové bezelstné a upřímné pohlazení, byla jak u poroty, tak i u diváků absolutní.

No a zbyl mně film **CHAŠA MUŠAŠA**, jakási novodobá verze o kouzelné lampě a džinovi, který všechno vykoná, v tomto případě má zbavit života jistého právníka. A to se ne a ne podařit. Vtipná nadsázka o příliš evropsky vyhlížejícím šejkovi z Ománu a jeho nepřilíši chytrém a čarovnou mocí nenadaném džinovi, s kouzelným jménem Španilláj Al-Jardi. Autorem film byl Robert Škvařil z Veverské Knínice.

Třetí blok odstartoval zajímavý film, jehož nosné téma bych rozhodně nehledal u mladého autora. **HANIČKA**, film Karolína Kunové je zvláštní příběh o jakýmsi stihomamen postižené paní, jejíž ambivalentní duše se potácí mezi strachem z pubertálních dětí, které nemá, ale na druhé straně chorobně veřejně deklaruje, že je má a neví si s nimi rady. I pro renomovaného filmaře by to byla „kláda“, poklona za odvahu.

Film **STALKER** Kristiána Gonobjaka v kostce vypráví příběh úspěšné spisovatelky, která zrovna jde z podařené autogramiády – proč proboha jde jakýmsi polem a v lodičkách na vysokých podpatcích! – a je unesena, a dle vyjádření únosce to má sloužit k jejímu dobru. Nemohu se ubránit dojmu, že ty úspěšné knihy jsou takové ty sladáky, které si obvykle dámské autorky cucají po tunách z prstu. Takže, únosce ji chce dopřát dramatický prožitek, s tím, že se literárně pozvedne. No budiž. Filmařsky velmi slušné, trochu, ale ne ve zlém smyslu, akademické. Hodně mě to připomíná literární osud spisovatelky Kláry Janečkové, která unesena skutečně byla, a z této zkušenosti napsala svou první knihu Unesená.

Ve stejném akademickém duchu je nám prezentován film, už zkušeného autora Valéra Futeje, **TWO SIDES**. Film s vysokou obrazovou kulturou, citem a jakýmsi unylým tempem, kdy je kontrastu docilováno čistotou a geometričností prostoru s expresivními komiksovými prvky. Vše jakoby bylo v rozporu, černá bílá, dobro zlo, deprese strach a pak nabídnuté otevřené dveře plné osvobozujícího světla. Pošmákl jsem si.

Ale bylo i veselo. O to se postarali Robin Jarůšek s filmem **GO AND PLAY** a Karolína Kunová filmem **PANÍ ČÁPOVÁ – MOBIL**. Oba filmy spojuje fenomén m o b i l ! V prvním z nich jsou kluci tolik zaujati věčným hraním na mobilu, že odbývají to nejlepší, co se jim staví do cesty, pěkná a vstřícná děvčata. Je nabíledni, že když pak začnou „dolezlat“ oni, jsou dívkami odmrštěni stejnou replikou: Nemám čas! Druhý film, je repový hudební klip o nutnosti neodpírat dětem mobil, protože se může stát – a ve filmu se stalo – neštěstí!

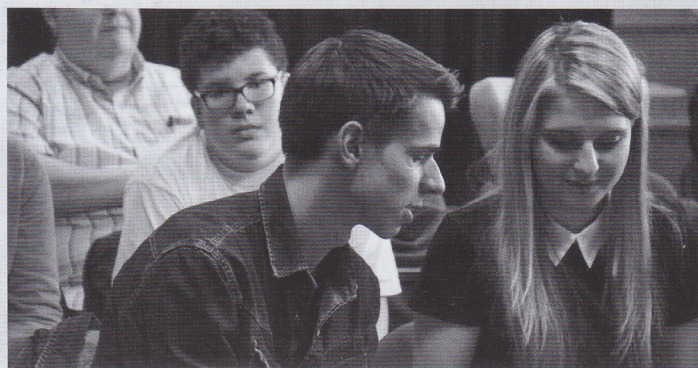
Svižné, vtipné, no, řekněme uměřeně vulgární a točené s vysokou mírou spontaneity a jakoby bezstarostné suverenity.

Film, který si vysloužil nejvíce různých interpretací, natočil Tomáš Mokroluský z Prahy a nazval ho **ANNA**. Jak již jsem předeslal, byl film vnímán v tolika různých verzích, že ani teď už si nejsem jistý, která je správná. Co však je ještě podivnější, většina těch různých verzí sedí, dá se v ději filmu vysledovat a má svou realitu. Děj filmu není až tak složitý – rodiče, jedoucí autem na výlet, nechají řídit svou mladičkou dceru, je nehoda, mrtví, a najednou je tu stará paní, babička, ke které jeli? Řeč filmu se ale pohybuje v dost oddělených časových rovinách, mnohé je v náznaku, je nutné vnímat řeč těla, pohyb rekvizit v čase, a to vše zaměstnává do té míry, že skutečně lze se v příběhu ztratit. Ale filmařina kultivovaná, jaksí důstojná a věcná.

No a pak jsme ještě viděli film **STÍNY LESA** Františka Petřů, film, z něhož mám pocit, že je jaksí podceněný, odbytý, ani lokačně objevný, s několika málo krásnými pohledy do krajiny a hodně sentimentálním podtextem.

Nevím proč mě po zhlédnutí filmu **PRED TÝM, AKO SOM ŤA POZNALA**, autora Kristiána Gonobjaka, okamžitě vytanula myšlenka, že to je Červená knihovna, jak když ji vyšije! No posuďte sami: Mladé, nezaměstnané děvče přijme práci starat se celodenně o nepohyblivého syna velmi majetných rodičů. Synovi to po chuti moc není, ale ona mu předčítá, drží jej účastně za ruku, i starostlivě otírá zpcené číčko, až, ano, tušíte dobře milé čtenářky, přeskochí jiskra a je láska, jako trám. Takže je to miluša papuša, když tu náhle horečka stoupne a syn umírá se jménem své ošetřovatelky na rtech!

Moje interpretace tomu hodně emočně přidala, ale děj jsem vylíčil přesně. Pak se nedivte, že mně v prvním okamžiku naskočila Marie Kyzlinková. A přesto, že to bylo školní obrazové cvičení, trochu to hatí můj obdiv a výše popsaný hold k možnostem filmem se zabývajících škol. On totiž ten pokojíček bohatého synka vypadá jak vykradená kolej, kdy zbyla jen válenda a radiátor.

Tož tak. Sice to nějaký pátek trvalo, ale mohu než sdělit větu, kterou užíval po dokončení nějaké malby sám velký Max Švabinský: Inu, lépe to již nedovedu!

Jo, a aktivujte Windows!

Ti, co tam byli, pochopí.

Milan Šebesta